

**KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA
KACHCHH UNIVERSITY, BHUJ**

NEP: 2020

M.A. Gujarati

For 2 Years PG Semester – I

Syllabus

To be implemented W. E. F. 2026-27

H.K. Gangar
Dr. HEENA GANGAR

B. O. S. CHAIRPERSON

GUJARATI

A
Dr. KALPNA SATIJA

DEAN

FACULTY OF ARTS

Rehman
Dr. TIRTHANKARDAN ROHADIYA

PROFESSOR & HEAD

GUJARATI BHASHA BHAVAN

**HEAD
Dept. of Gujarati
KSKV Kachchh University
Bhuj-Kachchh**

K.S.K.V. Kachchh University, Bhuj
M.A. : Semester-1
(Gujarati) : 2026-27

Course Type	Course Code	Course Title	Credit	Exam Hours	Internal	External	Passing 36%	Total
Discipline Specific Course MAJOR	DSCMGJ 101	સંશોધન પરિચય (SAMSHODHAN PARICHAY)	4	2:00	50	50	18/18	100
	DSCMGJ 102	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા (BHARATTYA SAHITYA MIMANSA)	4	2:00	50	50	18/18	100
	DSCMGJ 103	ભાષાવિજ્ઞાન-1 (BHASHAVIGYAN-1)	4	2:00	50	50	18/18	100
	DSCMGJ 104	ચારણી સાહિત્ય (CHARANI SAHITYA)	4	2:00	50	50	18/18	100
MINOR	MIGJ 101	તુલનાત્મક સાહિત્ય (TULNATMAK SAHITYA)	4	2:00	50	50	18/18	100
SEC	SECGJ 101	ગુજરાતી સાહિત્યિક સંસ્થાઓનો પરિચય (GUJARATI SAHITYIK SANSTHAONO PARICHAY)	2	1:00	25	25	09/09	50
Total Credits			22	-	275	275	-	550

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS (DEPARTMENT OF GUJARATI)

Programme		M.A.				Branch/Spec.		ARTS	
Semester		SEM -1				Version/Pattern		NEP	
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in			2026
Subject code		DSCMGJ 101		Subject Name		સંશોધન પરિચય (SAMSHODHAN PARICHAY)			
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)			
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100
Hours	60	0	0	0	60	Practical	0	0	0
Pre-requisites:									
NIL									
Learning Outcome:									
● વિદ્યાર્થીઓ સંશોધનની વિભાવના અને શાસ્ત્રીય પદ્ધતિઓથી અવગત થશે, સંશોધન-સંપાદન-સમીક્ષા વચ્ચેનો તાત્ત્વિક ભેદ સમજશે અને તટસ્થ અભિગમ સાથે સાહિત્યિક સંશોધનનું માળખું તૈયાર કરી ઉચ્ચ ગુણવત્તાયુક્ત મૌલિક સંશોધનકાર્ય કરવા માટે સક્ષમ બનશે.									
Theory syllabus									
Unit	Content								Hrs
1	સંશોધનનો અર્થ, વિભાવના, પદ્ધતિઓ, પ્રકાર અને સંશોધનનું મહત્ત્વ								15
2	સંશોધનનું કાર્યક્ષેત્ર, સંશોધનના પ્રયોજનો તથા પ્રક્રિયા અને સંશોધકની સજ્જતા								15
3	વિવિધ વિદ્યાશાખાના સંશોધન, સંશોધનના અભિગમો, સંશોધનનું માળખું								15
4	સંશોધન - સંપાદન વચ્ચેનો ભેદ, સમીક્ષા-સંશોધન વચ્ચે સામ્યતા અને સંશોધનમાં માર્ગદર્શક અને શોધાર્થીની ભૂમિકા								15
Reference (APA Style)									
	➤ સંશોધન પદ્ધતિ - ચંપૂ વ્યાસ ➤ સંશોધન પદ્ધતિ - પ્રા.સી.વી. મહેતા ➤ સાહિત્ય સંશોધનની પદ્ધતિનાં મૂળતત્ત્વો - પ્રા. સી.વી. મહેતા ➤ સાહિત્યિક સંશોધન વિશે - સુમન શાહ ➤ કળા, સાહિત્ય અને વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ ➤ સંશોધનશાસ્ત્ર અને સાહિત્યમાં સંશોધન - નરેશ શુક્લ								

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૧૦

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS (DEPARTMENT OF GUJARATI)

Programme		M.A.				Branch/Spec.		ARTS		
Semester		SEM - 1				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in				2026
Subject code		DSCMGJ 102		Subject Name		ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા (BHARATIYA SAHITYA MIMANSA)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total	
	L	TU	P	TW						
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100	
Hours	60	0	0	0	60	Practical	0	0	0	
Pre-requisites:										
NIL										
Learning Outcome:										
વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયકાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સિદ્ધાંતો અને કાવ્યના આંતર-બાહ્ય સૌંદર્યને સમજીને, સાહિત્યનો સમાજ અને સંસ્કૃતિ સાથેનો ઊંડો સંબંધ તપાસવાની તથા કૃતિનું તાર્કિક વિવેચન કરવાની ક્ષમતા કેળવશે.										
Theory syllabus										
Unit	Content								Hrs	
1	આચાર્ય ભરતનો રસસિદ્ધાંત, રસપ્રતીતિના વિધનો અને તેનું નિરસન								15	
2	કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર અને શબ્દની શક્તિ								15	
3	જગન્નાથનો રમણીયતાવિચાર અને વામનનો રીતિવિચાર								15	
4	સાહિત્ય અને સમાજ, સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય અને નીતિ								15	
Reference (APA Style)										
➤ અભિનવનો રસવિચાર અને બીજા લેખો - નગીનદાસ પારેખ ➤ ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત -જયંત કોઠારી ➤ ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચારપરંપરાઓ -તપસ્વી નાન્દી ➤ ગુજરાતી વિવેચનનો અનુબંધ -સંપાદક :ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા ➤ સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - સતીશ વ્યાસ અને અન્ય ➤ ગુજરાતી સાહિત્યવિવેચનમાં તત્ત્વવિચાર - સંપાદક : રમણ સોની – Ektrafoundation.org						➤ કાવ્યવિચાર - અનુ. નગીનદાસ પારેખ ➤ વક્રોક્તિવિચાર - રાજેન્દ્ર નાણાવટી ➤ રસસિદ્ધાંત - એક પરિચય -પ્રમોદકુમાર પટેલ ➤ સાહિત્યના સિદ્ધાંતો - નગીનદાસ પારેખ ➤ ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા – બહેચરભાઈ પટેલ ➤ વક્રોક્તિજીવિત કુંતકનો કાવ્યવિચાર – નગીનદાસ પારેખ				

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૧૦

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS (DEPARTMET OF GUJARATI)										
Programme		M.A.				Branch/Spec.		ARTS		
Semester		SEM - 1				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in				2026
Subject code		DSCMGJ 103		Subject Name		ભાષાવિજ્ઞાન -1 (BHASHAVIGYAN-1)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total	
	L	TU	P	TW						
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100	
Hours	60	0	0	0	60	Practical	0	0	0	
Pre-requisites:										
NIL										
Learning Outcome:										
● વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્ભવ અને વિકાસના ઇતિહાસથી પરિચિત થશે તથા ભાષાવિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતો દ્વારા ભાષાના બંધારણ, બોલીઓ અને શબ્દભંડોળનું પૃથક્કરણ કરવાની વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિ કેળવશે.										
Theory syllabus										
Unit	Content								Hrs	
1	ભાષા : એક સામાજિક વારસો, પ્રાચીન ભારતીય આર્યથી મધ્યમ ભારતીયઆર્ય સુધીની વિકાસરેખા અને ભેદક લક્ષણો મધ્યમભારતીય આર્યથી ગુજરાતી સુધીની વિકાસરેખા								15	
2	ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓનો પરિચય અને તેનું કાર્યક્ષેત્ર ભાષાવિજ્ઞાનની મુખ્ય પદ્ધતિઓ (વર્ણનાત્મક, ઐતિહાસિક અને તુલનાત્મક)								15	
3	ભાષાવિજ્ઞાનનો વ્યવહારમાં વિનિયોગ અને જગતના ભાષાકુળો								15	
4	માન્યભાષા અને બોલી, સહવર્તી ધ્વનિઘટકો, વાક્યતંત્ર, ભાષાની પરિવર્તનશીલતા								15	
Reference (APA Style)										
➤ ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી ➤ ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત ➤ ગુજરાતી વ્યાવહારિક વ્યાકરણ - અરવિંદ ભાંડારી અને પિંકી પંડયા ➤ ગુજરાતી ભાષાનું ભાષાકીય બંધારણ - ઊર્મિ દેસાઈ ➤ ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય – કે.કા. શાસ્ત્રી						➤ ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ ➤ ગુજરાતી વાક્યવિચાર - અરવિંદ ભાંડારી ➤ વ્યાકરણ-વિમર્શ - ઊર્મિ દેસાઈ ➤ ભાષાવિજ્ઞાન – અદ્યતન સિદ્ધાંત વિચારણા, ડૉ. કે.બી.વ્યાસ				

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૧૦

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS (DEPARTMET OF GUJARATI)										
Programme		M.A.				Branch/Spec.		ARTS		
Semester		SEM -1				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in				2026
Subject code		DSCMGJ 104		Subject Name		ચારણી સાહિત્ય (CHARANI SAHITYA)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total	
	L	TU	P	TW						
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100	
Hours	60	0	0	0	60	Practical	0	0	0	
Pre-requisites:										
NIL										
Learning Outcome:										
વિદ્યાર્થીઓને ચારણી સાહિત્યનાં ઉદભવ અને વિકાસનો પરિચય મળે, ચારણી સાહિત્યનો લોક સાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય સાથે તુલનાત્મક અભ્યાસ કરી શકશે, ચારણી સાહિત્યના સર્જકો, સંશોધકો, સંપાદકો અને કૃતિઓનો પરિચય મળી રહે.										
Theory syllabus										
Unit	Content								Hrs	
1	ચારણી સાહિત્ય વિભાવના, સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ								15	
2	ચારણી સાહિત્ય, લોક સાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય								15	
3	ચારણી સાહિત્યના મહત્વના સ્વરૂપ								15	
4	સાંચાજી ઝૂલા કૃત ‘રુકિમણી હરણ’								15	
Reference (APA Style)										
➤ ગુજરાતના ચારણી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રતુદાન રોહડિયા ➤ ચારણો અને ચારણી સાહિત્ય - ઝવેરચંદ મેઘાણી ➤ ચારણની અસ્મિતા - લક્ષ્મણભાઈ ગઢવી ➤ ચારણી સાહિત્ય વિવિધ સંદર્ભે - ડૉ. અંબાદાન રોહડિયા ➤ આઈ સોનલ કથામૃત - આશાનંદભાઈ ગઢવી ➤ કચ્છનાં ચારણ કવિઓ - આશાનંદભાઈ ગઢવી ➤ ગોદડ મહેડુ : એક અધ્યયન અપ્રગટ શોધ નિબંધ - ડૉ. તીર્થકર રોહડિયા ➤ રુકિમણી હરણ - સંપાદક - રતુદાન રોહડિયા, ડૉ. અંબાદાન રોહડિયા ➤ ચારણી સાહિત્ય આપણો સમૃદ્ધ સંસ્કૃતિક વારસો -રતુદાન રોહડિયા ➤ નાગદમણ - સંપાદક : રતુદાન રોહડિયા						➤ વિચાર ભારતી (ચારણી સાહિત્ય વિશેષાંક)- ડૉ. દેવેન્દ્ર ગઢવી ➤ ચારણ ચિતારેહ - ડૉ. તીર્થકર રોહડિયા ➤ ચારણી સાહિત્ય અને લોક સાહિત્ય - ડૉ. અંબાદાન રોહડિયા ➤ હાલા ઝાલા રા’ કુંડળીયા - ડૉ. તીર્થકર રોહડિયા ➤ પાણ બંધ ઈશર પુણે - ડૉ. તીર્થકર રોહડિયા ➤ હું ચારણ હરિ ગુણ ચવા - ડૉ. કિશોરદાન ગઢવી ➤ ભક્ત કવિ ચારણો - ડૉ. કિશોરદાન ગઢવી ➤ ચારણી સાહિત્ય પ્રદિપ ભાગ – ૧ - રતુદાન રોહડિયા, ડૉ. ઈશ્વરલાલ દવે ➤ ચારણી સાહિત્ય પ્રદિપ ભાગ – ૨ - રતુદાન રોહડિયા, ડૉ. બળવંત જાની				

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦

૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૧૦
---	--------	---	----

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY										
FACULTY OF ARTS (DEPARTMET OF GUJARATI)										
Programme		M. A.				Branch/Spec.		ARTS		
Semester		SEM - 1				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in				2026
Subject code		MIGJ 101		Subject Name		તુલનાત્મક સાહિત્ય (TULNATMAK SAHITYA)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total	
	L	TU	P	TW						
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100	
Hours	60	0	0	0	60	Practical	0	0	0	
Pre-requisites:										
NIL										
Learning Outcome:										
➤ વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યને માત્ર પ્રાદેશિક સીમાઓમાં જ નહીં, પરંતુ વિશ્વ સાહિત્યના ફલક પર મૂકીને જોતાં શીખે.										
Theory syllabus										
Unit	Content								Hrs	
1	તુલનાત્મક સાહિત્ય : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને વિકાસ								15	
2	તુલનાત્મક સાહિત્યનો અભ્યાસ : અસરનો અભ્યાસ - સાદ્રશ્યનો અભ્યાસ - પરંપરાનો અભ્યાસ								15	
3	અનુવાદનું મહત્ત્વ, વિશ્વસાહિત્યની ગુજરાતી સાહિત્ય પર અસર અને ભારતીય સાહિત્યની ગુજરાતી સાહિત્ય પર અસર								15	
4	કૃતિઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ : ‘માનવીની ભવાઈ’ (પન્નાલાલ પટેલ) અને ‘ગુડ અર્થ’ લે. પર્લબર્ક (અનુ. નવનીત મદ્રાસી)								15	
Reference (APA Style)										
	➤ તુલનાત્મક સાહિત્ય : સંપાદક – પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ ➤ સાહિત્યિક સંશોધન અને તુલનાત્મક સાહિત્ય – ડૉ. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા ➤ તુલનાત્મક સાહિત્ય : સિદ્ધાંત અને પ્રત્યક્ષ – ડૉ. અમીચંદ લુહાર ➤ ભારતીય સાહિત્ય અને તુલનાત્મક અભ્યાસ : અનુવાદ – ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી									

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૧૦

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS (DEPARTMENT OF GUJARATI)

Programme		M.A.				Branch/Spec.		ARTS		
Semester		SEM - 1				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in				2026
Subject code		SECGJ 101		Subject Name		ગુજરાતી સાહિત્યિક સંસ્થાઓનો પરિચય (GUJARATI SAHITYIK SANSTHAONO PARICHAY)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)		Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total				
		L	TU	P	TW			CE	SEE	
Credit		2	0	0		2		Theory	25	
Hours		30	0	0	0	30		Practical	0	
Pre-requisites:										
NIL										
Learning Outcome:										
● વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના વિકાસમાં પાયાનું યોગદાન આપનારી મુખ્ય સંસ્થાઓના ઇતિહાસ અને તેમની પ્રવૃત્તિઓથી પરિચિત થશે તથા આ સંસ્થાઓના સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક પ્રદાનનું મૂલ્ય સમજશે.										
Theory syllabus										
Unit		Content							Hrs	
1		ગુજરાત વિદ્યાસભા ફાર્બસ ગુજરાતી સભા							15	
2		ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી							15	
Reference (APA Style)										
➤ સંવિવાદના તેજવલયો – કિશોર વ્યાસ ➤ સાહિત્યિક સામયિકો – સંપા.હસિત મહેતા ➤ ગુજરાત વિશ્વકોશ ➤ ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમીની વેબસાઈટ ➤ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદની વેબસાઈટ										

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૧ થી ૨	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૦૫

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA
KACHCHH UNIVERSITY, BHUJ

NEP: 2020

M.A. Gujarati

For 2 Years PG Semester – II

Syllabus

To be implemented W. E. F. 2026-27

H.K. Gangar
Dr. HEENA GANGAR

B. O. S. CHAIRMAN
GUJARATI

Dr. KALPANA SATIJA

DEAN
FACULTY OF ARTS

Rehmat
Dr. TIRTHANKARDAN ROHADIYA

PROFESSOR & HEAD
GUJARATI BHASHA BHAVAN

HEAD
Dept. of Gujarati
KSKV Kachchh University
Bhuj-Kachchh

K.S.K.V. Kachchh University, Bhuj

M.A. : Semester-2

(Gujarati) : 2026-27

Course Type	Course Code	Course Title	Credit	Exam Hours	Internal	External	Passing 36%	Total
Discipline Specific Course MAJOR	DSCMGJ 201	સાહિત્યિક સંશોધન (SAHITYIK SAMSHODHAN)	4	2:00	50	50	18/18	100
	DSCMGJ 202	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા (PASHCHATYA SAHITYA MIMANSA)	4	2:00	50	50	18/18	100
	DSCMGJ 203	ભાષાવિજ્ઞાન- 2 (BHASHAVIGYAN - 2)	4	2:00	50	50	18/18	100
	DSCMGJ 204	લોકસાહિત્ય (LOKSAHITY)	4	2:00	50	50	18/18	100
MINOR	MIGJ 202	સાહિત્ય સ્વરૂપ: સ્મૃતિકથા (SAHITYA SWAROOP : SMRUTIKATHA)	4	2:00	50	50	18/18	100
SEC	SECGJ 201	ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકોનો પરિચય (GUJARATI SAHITYIK SAMAYIKO NO ABHYAS)	2	1.00	25	25	9/9	50
Total Credits			22	-	275	275	-	550

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS (DEPARTMENT OF GUJARATI)

Programme		M.A.				Branch/Spec.		ARTS		
Semester		SEM - 2				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in				2026
Subject code		DSCMGJ 201		Subject Name		સાહિત્યિક સંશોધન (SAHITYIK SAMSHODHAN)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total	
	L	TU	P	TW						
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100	
Hours	60	0	0	0	60	Practical	0	0	0	
Pre-requisites :										
NIL										
Learning Outcome :										
'સાહિત્યિક સંશોધન' (Literary Research) એક પાયાનો વિષય છે. આ પેપરનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય વિદ્યાર્થીને માત્ર વાચક કે ભાવકથી વિશેષ એક ગંભીર સંશોધક (Researcher) બનાવવાનો છે.										
Theory syllabus										
Unit	Content								Hrs	
1	સાહિત્ય સંશોધનની સંજ્ઞા, વિભાવના અને લક્ષણો અને સાહિત્યિક સંશોધનની પદ્ધતિઓ								15	
2	સાહિત્યિક સંશોધનના પ્રકારો								15	
3	મધ્યકાલીન સાહિત્ય સંશોધનનો પરિચય, મધ્યકાલીન સાહિત્ય સંશોધનક્ષેત્રે પ્રદાન કરનાર સંશોધકો : કે. કા. શાસ્ત્રી, જયંતકોઠારી								15	
4	લોકસાહિત્ય સંશોધનની વિભાવના અને સોપાનો, લોકસાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન કરનાર સંશોધકો : ઝવેરચંદ મેઘાણી, દુલેરાય કારાણી								15	
Reference (APA Style)										
➤ સાહિત્યિક સંશોધન : ચંપૂ વ્યાસ ➤ સાહિત્યિક તથ્યોની માવજત : જયંત કોઠારી ➤ લોકવિદ્યાવિજ્ઞાન : ડૉ. હસુ યાશિક ➤ હસ્તપ્રત સંપાદન : હરિવલ્લભ ભાયાણી ➤ સંશોધન શાસ્ત્ર અને સાહિત્યમાં સંશોધન : નરેશ શુક્લ ➤ સાહિત્ય સંશોધન : પ્રક્રિયા અને પ્રશ્નો : ભરત પરીખ ➤ ભારતીય લોકસાહિત્ય : શ્યામ પરમાર ➤ સાહિત્યિક સંશોધન વિશે : સુમન શાહ ➤ વિવિધ સાહિત્યિક અભિગમો : સં.મનહર મોદી, વિનાયક રાવળ, બળવંત જાની ('અધીત' નો વિશેષાંક)					➤ લોકવાડ્મય : કનુભાઈ જાની ➤ સંદર્ભ : સં.જયંત કોઠારી ➤ લોકકથાના કૂળ અને મૂળ : હરિવલ્લભ ભાયાણી ➤ ગુજરાતી સંશોધન – સંપાદન : ઉષા ઉપાધ્યાય ➤ લોકસાહિત્યના વિવિધ સ્વરૂપો : રાજુલ દવે ➤ લોકસાહિત્ય –ભા-૧ : ડૉ.બળવંત જાની ➤ સંશોધનની પદ્ધતિઓ અને પ્રવિધિઓ : ડૉ.હરિકૃષ્ણભાઈ દેસાઈ અને ડૉ. કૃષ્ણકાંત ગોપાલજી દેસાઈ ➤ લોકસાહિત્ય ભાગ -૧ અને ૨ – ડૉ. અંબાદાન રોહડિયા ➤ ગુજરાતી લોકસાહિત્યનાં સંશોધકો – જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને ડૉ. દીપક પટેલ					

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૧૦

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS (DEPARTMENT OF GUJARATI)

Programme		M. A.				Branch/Spec.		ARTS			
Semester		SEM - 2				Version/Pattern		NEP			
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in				2026	
Subject code		DSCMGJ 202		Subject Name		પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા (PASHCHATYA SAHITYA MIMANSA)					
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)					
(Per week)		Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total	
		L	TU	P	TW						
Credit		4	0	0		4		Theory	50	50	100
Hours		60	0	0	0	60		Practical	0	0	0
Pre-requisites :											
NIL											
Learning Outcome :											
વિદ્યાર્થીઓ પાશ્ચાત્યકળા વિભાવનાથી પરિચિત થાય, વ્યક્તિત્વ નિર્માણ અને સંસ્કૃતિ નિર્માણમાં કળાની ભૂમિકાની સમજ કેળવે તથા સાહિત્યકળાને સમજવાના વિભિન્ન સિદ્ધાંતોને વિગતે સમજે.											
Theory syllabus											
Unit		Content									Hrs
1		પ્લેટોની સાહિત્ય વિશેની વિભાવના									15
2		એરિસ્ટોટલનો નવ્યવિચાર, અનુકરણ સિદ્ધાંત, ટ્રેજડીની વ્યાખ્યા અને અંગો, કેથાર્સિસ									15
3		લોન્ગાઈનસનો સાહિત્યવિચાર અને મેથ્યુ આર્નોલ્ડનો સાહિત્યવિચાર									15
4		ટી. એસ. એલિયટનો સાહિત્યવિચાર									15
Reference (APA Style)											
➤ પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાના સીમાસ્તંભો - બેચરભાઈ પટેલ ➤ પશ્ચિમની સાહિત્ય વિચારણા ખંડ ૧, ૨ : શિરીષ પંચાલ ➤ પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ, લોન્ગાઈનસની કાવ્ય વિચારણા - જયંત કોઠારી ➤ ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા - રમેશ એમ. ત્રિવેદી ➤ સાહિત્ય મીમાંસા ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય - કુમાર જૈમીની શાસ્ત્રી						➤ કવિલોક વિશેષાંક - સંપા. ધીરુ પરીખ ➤ લોન્ગાઈનસની કાવ્ય વિચારણા - ચંદ્રશંકર ભટ્ટ ➤ પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા - રમેશ એમ. ત્રિવેદી ➤ કોચેનું ઇસ્થેટિક અને બીજા લેખો : નગીનદાસ પારેખ					

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સ્વાતંત્ર્ય પાંચ) / MCQ	૧૦

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS (DEPARTMENT OF GUJARATI)

Programme		M. A.				Branch/Spec.		ARTS	
Semester		SEM - 2				Version/Pattern		NEP	
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in			2026
Subject code		DSCMGJ 203		Subject Name		ભાષાવિજ્ઞાન- 2 (BHASHAVIGYAN – 2)			
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)			
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100
Hours	60	0	0	0	60	Practical	0	0	0
Pre-requisites :									
NIL									
Learning Outcome :									
વિદ્યાર્થીઓને ભાષાના વૈજ્ઞાનિક સ્વરૂપ, તેની ઉત્પત્તિ અને તેનાં બંધારણથી પરિચિત કરવાનો છે. માત્ર સાહિત્ય જ નહીં, પણ ભાષા કઈ રીતે કાર્ય કરે છે તેની સમજ કેળવાશે.									
Theory syllabus									
Unit	Content								Hrs
1	ગુજરાતી ભાષાની વિકાસ રેખા : ઐતિહાસિક વિગતો સાથે, ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ								15
2	ગુજરાતની પ્રાદેશિક બોલીઓનો પરિચય : સૌરાષ્ટ્રી બોલી, ઉત્તર ગુજરાતની બોલી, મધ્ય ગુજરાતની બોલી અને દક્ષિણ ગુજરાતની બોલી								15
3	ગુજરાતી ભાષામાં ભાષા વૈજ્ઞાનિકોએ કરેલું પ્રદાન - ૧ : કે.કા શાસ્ત્રી, નરસિંહરાવ દિવેટિયા અને ટી. એન. દવે								15
4	ગુજરાતી ભાષામાં ભાષા વૈજ્ઞાનિકોએ કરેલું પ્રદાન - ૨ : પ્રબોધ પંડિત, હરિવલ્લભ ભાયાણી અને યોગેન્દ્ર વ્યાસ								15
Reference (APA Style)									
➤ ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત ➤ ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ-હરિવલ્લભ ભાયાણી ➤ ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય - નરસિંહરાવ, અનુ. કે.કા.શાસ્ત્રી ➤ અપભ્રંશ વ્યાકરણ -હરિવલ્લભ ભાયાણી ➤ ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ- યોગેન્દ્ર વ્યાસ ➤ વ્યાકરણ વિમર્શ - ઊર્મિ દેસાઈ ➤ ગુજરાતી ધ્વનિ વ્યવસ્થાની વિચારણા-પિન્કી શાહ ➤ ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી									

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૧૦

FACULTY OF ARTS (DEPARTMET OF GUJARATI)

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિર્બંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંક પ્રશ્નો (સ્વાતંત્ર્યથી પાંચ) / MCQ	૧૦

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS (DEPARTMENT OF GUJARATI)

Programme		M.A.				Branch/Spec.		ARTS		
Semester		SEM - 2				Version/Pattern		NEP		
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in				2026
Subject code		MIGJ 202A		Subject Name		સાહિત્ય સ્વરૂપ: સ્મૃતિકથા (SAHITYA SWAROOP : SMRUTIKATHA)				
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total	
	L	TU	P	TW						
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100	
Hours	60	0	0	0	60	Practical	0	0	0	
Pre-requisites:										
NIL										
Learning Outcome:										
વિદ્યાર્થીઓ સ્મૃતિકથાના સાહિત્યસ્વરૂપને સમજશે અને નિયત થયેલ કૃતિઓના માધ્યમથી સ્મૃતિ અને અનુભવો કઈ રીતે સાહિત્યિક રૂપ લે છે તેનું વિશ્લેષણ અને અર્થઘટન કરતાં શીખશે.										
Theory syllabus										
Unit	Content								Hrs	
1	સ્વરૂપ પરિચય: સ્મૃતિકથા, ગુજરાતી સાહિત્યમાં સ્મૃતિકથા : ઉદભવ અને વિકાસ								15	
2	કૃતિ પરિચય: ‘સાત ઢગલી ધૂળમાં’ : રવિ પેથાણી, રવિ પેથાણીનું જીવન અને ઘડતરબળો ‘સાત ઢગલી ધૂળમાં’ સમગ્રલક્ષી અભ્યાસ								15	
3	કૃતિ પરિચય : ‘એક હતો વીનેશ’ : વીનેશ અંતાણી, વીનેશ અંતાણીનું જીવન અને ઘડતરબળો ‘એક હતો વીનેશ’નો સમગ્રલક્ષી અભ્યાસ								15	
4	- ‘સાત ઢગલી ધૂળમાં’ વિશે ટૂંકનોંધ અને ‘એક હતો વીનેશ’ વિશે ટૂંકનોંધ								15	
Reference (APA Style)										
➤ ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ખંડ - ૮ પ્રકા. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ ➤ ચરિત્ર સાહિત્ય ; સ્વરૂપ અને વિકાસ - ડૉ. ઉપેન્દ્ર ભટ્ટ ➤ આત્મકથા : સ્વરૂપ અને વિકાસ - ડૉ. રસીલા કડિયા ➤ ગુજરાતી સ્મૃતિકથા : સ્વરૂપ અને વિકાસ - ડૉ. રમેશ માછી ➤ https://www.youtube.com/watch?v=osez8OZRk_k -જલસો પોડકાસ્ટ વીનેશ અંતાણી						➤ ગુજરાતી સાહિત્યકોશ, ભાગ -૨ ➤ નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ - જયંત કોઠારી ➤ કચ્છનું ગુજરાતી સાહિત્ય સં-હરેશ ધોળકિયા ➤ સાહિત્ય સ્વરૂપો - કુંજવિહારી મહેતા ➤ જીવનકથા - મણિલાલ હ. પટેલ				

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૪	૪	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૫	૧ થી ૪	અતિ ટૂંક પ્રશ્નો (સાતમાંથી પાંચ) / MCQ	૧૦

KRANTIGURU SHYAMJI KRUSHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS (DEPARTMET OF GUJARATI)									
Programme		M.A.				Branch/Spec.		ARTS	
Semester		SEM - 2				Version/Pattern		NEP	
Effective from Academic Year				2026-27		Effective for the batch Admitted in			2026
Subject code		SECGJ 201		Subject Name		ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકોનો પરિચય (GUJARATI SAHITYIK SAMAYIKO NO ABHYAS)			
Teaching scheme						Examination scheme (Marks)			
(Per week)	Lecture(DT)		Practical(Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	2	0	0		2	Theory	25	25	50
Hours	30	0	0	0	30	Practical	0	0	0
Pre-requisites:									
NIL									
Learning Outcome:									
સાહિત્યિક સામયિકોના અભ્યાસની મદદથી સાહિત્ય પ્રવાહોમાં આવેલ પરિવર્તન વિદ્યાર્થીઓ જાણી શકશે.									
Theory syllabus									
Unit	Content								Hrs
1	બુદ્ધિપ્રકાશ ફાર્બસ ગુજરાતી સભા ત્રૈમાસિક								15
2	પરબ શબ્દસૃષ્ટિ								15
Reference (APA Style)									
➤ ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકો, સં. હસિત મહેતા ➤ ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ - ૧ થી ૮ ➤ સંવિવાદના તેજવલયો - કિશોર વ્યાસ ➤ સામયિક કોશ - સંપા. કિશોર વ્યાસ									

પ્રશ્નપત્રનુંમાળખું

પ્રશ્નક્રમ	એકમક્રમ	પ્રશ્નપ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન અથવા નિબંધાત્મક પ્રશ્ન	૧૦
૩	૧ થી ૨	બહુવૈકલ્પિક (સાતમાંથીપાંચ)	૦૫

